

ĐỒ HỌA MÁY TÍNH

(Thực hành với OpenGL - Dành cho GV)

Đặng Văn Đức

dvanduc@gmail.com

MỤC LỤC

Cài đặt OpenGL	3
Bài I. Hệ thống đồ họa máy tính	4
Bài II. Các thuật toán cơ sở vẽ đồ họa hai chiều	8
Bài III. Thuộc tính hình vẽ	17
Bài IV. Biến đổi hình học hai – ba chiều.....	21
Bài V. Quan sát trong không gian ba chiều	25
Bài VI. Mô hình hóa bề mặt vật thể.....	33
Bài VII. Loại bỏ mặt khuất	39
Bài VIII. Chiếu sáng và tô bóng	50

Cài đặt OpenGL

I. Visual C/C++ 6.0

Cài đặt OpenGL

Để thực hành được các bài tập trong tài liệu này, ta cần phải cài đặt Visual C/C++ 6.0 và các thư viện OpenGL. Việc cài đặt chúng lên máy tính được thực hiện như hướng dẫn sau đây:

1. Cài đặt *Microsoft Visual Studio 6.0* nếu chưa có nó trong máy tính.
2. Cài đặt OpenGL
 - a. Kiểm tra xem *OpenGL v1.1 software runtime* có sẵn trong *WinXP*, *Windows 2000*, *Windows 98*, *Windows 95 (OSR2)* và *Windows NT* hay chưa?
 - b. Nếu chưa có, hãy download từ Internet theo địa chỉ:
<http://download.microsoft.com/download/win95upg/info/1/W95/EN-US/Opengl95.exe>
 - c. Chạy tệp *Opengl95.exe* vừa tải về để có *OpenGL Libraries* và *header files* sau đây:
 - opengl32.lib
 - glu32.lib
 - gl.h
 - glu.h
3. Cài đặt GLUT
 - a. Hãy download từ Internet: <http://www.xmission.com/~nate/glut/glut-3.7.6-bin.zip>
 - b. Cài đặt theo hướng dẫn trong tệp *readme*, và sao chép các tệp như chỉ dẫn sau:
 - glut32.dll vào %WinDir%\System, ví dụ: C:\windows\system
 - glut32.lib vào \$(MSDevDir)\..\VC98\lib, ví dụ: C:\Program Files\Microsoft Visual Studio\VC98\Lib
 - glut.h vào \$(MSDevDir)\..\VC98\include\GL, ví dụ: C:\Program Files\Microsoft Visual Studio\VC98\Include\gl

Phát triển chương trình ứng dụng bằng Visual C++ và OpenGL

- a. Khởi động *Visual C++* bằng thực đơn *File-New-Projects* để tạo dự án mới “Win32 Console Application.”
- b. Chọn “An empty project” trong màn hình tiếp theo.
- c. Chuyển đến thực đơn *Project-Settings* trong IDE. Chọn “Link” tab và chèn *opengl32.lib*, *glu32.lib*, *glut32.lib*, và nếu *project* sử dụng GLUT thì gộp cả *glui32.lib*. Các tệp thư viện này cần có có trong danh mục “Microsoft Visual Studio\VC98\lib” hay trong danh mục của *project* hiện hành.
- d. Kiểm tra việc cài đặt bằng cách nhập một chương trình đơn giản GLUT như ví dụ 1.1.
- e. Hãy chèn các lệnh `#include <GL/glut.h>` và `#include <GL/gl.h>` vào đầu chương trình.
- f. Dịch và chạy thử chương trình.
- g. Sửa lỗi nếu có.
Nếu xuất hiện thông báo lỗi “unexpected end of file while looking for precompiled header directive”, hãy tắt thuộc tính “precompiled headers” bằng cách chọn *Projects -> Settings*, chuyển đến *C++ tab*, chọn *Precompiled Headers* từ *Category listbox*, sau đó chọn phím radio “Not using precompiled headers”.

II. Microsoft Visual Studio .NET

1. Thực hiện cài đặt *OpenGL* tương tự như trên đây (điểm 1-3).
2. Sửa đổi *Project Properties*:
 - a. Chọn thực đơn *Project (Project --> * Properties)* của *Visual Studio* để mở trang hộp thoại.
 - b. Chọn *combo box ‘Configuration’*, chọn ‘All Configuration’
 - c. Trong *pane* trái, chọn cây con ‘linker’ và chọn ‘Input’. Hãy nhập các dòng sau đây vào trường ‘Additional Dependencies’ trong *pane* phải:
 - opengl32.lib
 - glut32.lib
 - glu32.lib
 - d. Bây giờ *Visual Studio* biết tìm GLUT ở đâu. Nhấn phím *OK*.

Khi dịch báo lỗi:

opengl32.lib(OPENG32.dll) : error LNK2026: module unsafe for SAFESEH image

Sửa lỗi:

Hãy vào Project/Properties/Linker/Advanced/Image has safe exception Handler để đổi sang thuộc tính No (/SAFESEH:NO)

BÀI 1. Hệ thống đồ họa

Thí dụ 1.1

Vẽ điểm ảnh trên màn hình.

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void myDisplay(void) {
    glClearColor(1.,1.,1.,1.);
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.,0.,0.);
    //glPointSize(12.0);
    glBegin(GL_POINTS);
        glVertex2i(0,0);
    glEnd();
    glFlush();
}

void main(int argc, char **argv) {
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGBA);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutCreateWindow("Thí dụ 1.1");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    glutMainLoop();
}
```

Thí dụ 1.2

Lập trình nhận các phím chuột và bàn phím.

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>
#include <stdio.h>

void myDisplay(void) {
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glutSwapBuffers();
    glFlush();
}

void myMouse(int b, int s, int x, int y)
{
    switch (b)
    {
        // b indicates the button
        case GLUT_LEFT_BUTTON:
            if (s == GLUT_DOWN)    // button pressed
                printf("\nLeft button pressed!");
            else if (s == GLUT_UP) // button released
                printf("\nLeft button released!");
            break;
        case GLUT_RIGHT_BUTTON:
            if (s == GLUT_DOWN)    // button pressed
                printf("\nRight button pressed!");
            else if (s == GLUT_UP) // button released
                printf("\nRight button released!");
            break;
    }
}
```

```

                                printf("\nRight button released!");
                                break;
                                // ...                // other button events
                                default: break;
                                }
}

void myKeyboard(unsigned char c, int x, int y)
{
    switch (c)
    {
        // c is the key that is hit
        case 27:                // 'q' means quit
            exit(0);
            break;
        default:
            printf("\nKey %c is hit", c);
            break;
    }
}

void main(int argc, char **argv) {
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_DOUBLE | GLUT_RGBA);
    glutInitWindowPosition(300,200);
    glutInitWindowSize(320,320);
    glutCreateWindow("Thi du 1.2");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    glutMouseFunc(myMouse);
    glutKeyboardFunc(myKeyboard);
    glutMainLoop();
}

```

Thí dụ 1.3

Hiển thị xâu ký tự.

```

#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>
#include "string.h"

void bitmap_output(int x, int y, int z, char *string, void *font)
{
    int len, i;
    glRasterPos3f(x, y, 0);    // Locate Raster Position in 3-space
    len = (int) strlen(string); // Find length of string
    for (i = 0; i < len; i++) { // Loop through plotting all characters in font style
        glutBitmapCharacter(font, string[i]);
    }
}

void myDisplay(void) {
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3ub(255, 0, 0);
    bitmap_output(0,0,0, "Hello OpenGL!", GLUT_BITMAP_TIMES_ROMAN_24);
    glFlush();
}

```

```

void main(int argc, char **argv) {
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGBA);
    glutInitWindowPosition(100,100);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutCreateWindow("Thi du 1.3");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    glutMainLoop();
}

```

Thí dụ 1.4

Vẽ điểm ảnh tại vị trí nhấn phím trái chuột.

```

#include <windows.h>
#include <math.h>
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void myDisplay(void) {
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glFlush();
}

void myMouse(int button, int state, int x, int y)
{
    int yy;
    yy = glutGet(GLUT_WINDOW_HEIGHT);
    y = yy - y; /* In Glut, Y coordinate increases from top to bottom */

    glColor3f(1.0, 1.0, 1.0);
    if ((button == GLUT_LEFT_BUTTON) && (state == GLUT_DOWN))
    {
        glBegin(GL_POINTS);
        glVertex2i(x, y);
        glEnd();
    }

    glFlush();
}

void myInit(void)
{
    glClearColor(0.0,0.0,0.0,0.0);
    glColor3f(1.0f,1.0f,1.0f);
    glPointSize(2.0);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0);
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 1.4");
}

```



```
    glutDisplayFunc(myDisplay);  
    glutMouseFunc(myMouse);  
    myInit();  
    glutMainLoop();  
}
```

Bài tập 1.1

Vẽ điểm ảnh khi di và nhấn phím chuột

Bài II. Các thuật toán vẽ cơ sở

Thí dụ 2.1

Viết chương trình vẽ đoạn thẳng và hình tròn bằng OpenGL.

```
#include <windows.h>
#include <math.h>
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

#define PI 3.14159265

class GLintPoint {
public:
    GLint x, y;
};

void drawPoint(GLint x, GLint y) {
    glBegin(GL_POINTS);
        glVertex2i(x, y);
    glEnd();
}

void drawLine(GLint x1, GLint y1, GLint x2, GLint y2) {
    glBegin(GL_LINES);
        glVertex2i(x1, y1);
        glVertex2i(x2, y2);
    glEnd();
}

void drawCircle(GLintPoint point, float radius)
{
    float savex, savey;
    const int n = 50; // number of segments making up arc
    float angle = 0;
    float angleInc = 360.0 * PI / (180 * n); // angle increment in radians
    savex = point.x;
    savey = point.y;
    for (int k = 0; k <= n; k ++, angle += angleInc) {
        drawLine(savex, savey,
            point.x + radius * cos(angle), point.y + radius * sin(angle));
        savex = point.x + radius * cos(angle);
        savey = point.y + radius * sin(angle);
    }
}

void myDisplay(void) {
    glClearColor(1.,1.,1.,1.);
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.,0.,0.);
    drawLine(100, 150, 500, 200);
    glColor3f(0.,0.,1.);
    GLintPoint point;
    point.x = 300;
    point.y = 200;
```

```

        drawCircle(point, 100.0);
        glFlush();
    }

void myReshape(int w, int h) {
    // window is reshaped
    glViewport (0, 0, w, h); // update the viewport
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0); // map unit square to viewport
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glutPostRedisplay(); // request redisplay
}

void main(int argc, char **argv) {
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGBA);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutCreateWindow("Thi du 2.1");
    glutReshapeFunc(myReshape);
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    glutMainLoop();
}

```

Thí dụ 2.2

Vẽ đoạn thẳng có hệ số góc từ 0 đến 1 bằng thuật toán trung điểm.

```

#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

class GLintPoint {
public:
    GLint x, y;
};

void drawPoint(GLint x, GLint y) {
    glBegin(GL_POINTS);
        glVertex2i(x, y);
    glEnd();
}

void midPointLine(int x0, int y0, int x1, int y1)
{
    int dx, dy, incrE, incrNE, d, x, y;
    dx=x1-x0;
    dy=y1-y0;
    d=2*dy-dx; //dstart
    incrE=2*dy; //DE
    incrNE=2*(dy-dx); //DNE
    x=x0; y=y0;
    drawPoint(x,y);
    while(x<x1)
    {
        if(d<=0) // select E
        {
            d+=incrE;

```

```

        x++;
    }
    else
    {
        // select NE
        d+=incrNE;
        x++; y++;
    }
    drawPoint(x,y);
}

}

void myDisplay(void) {
    glClearColor(1.,1.,1.,1.);
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.,0.,0.);
    midPointLine(100, 200, 400, 300);
    glFlush();
}

void myReshape(int w, int h) {
    // window is reshaped
    // update the viewport
    glViewport (0, 0, w, h);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0); // map unit square to viewport
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glutPostRedisplay(); // request redisplay
}

void main(int argc, char **argv) {
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGBA);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutCreateWindow("Thi du 2.2");
    glutReshapeFunc(myReshape);
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    glutMainLoop();
}

```

Thí dụ 2.3

Sử dụng chuột để vẽ đường gấp khúc bằng OpenGL

```

#include <windows.h>
#include <math.h>
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

const int screenHeight = 480;
const int screenWidth = 640;
int startflag = 1;

class GLintPoint {
public:
    GLint x, y;
};

```

```

void drawLine(GLint x1, GLint y1, GLint x2, GLint y2) {
    glBegin(GL_LINES);
        glVertex2i(x1, y1);
        glVertex2i(x2, y2);
    glEnd();
    glFlush();
}

void myMouse(int button, int state, int x, int y)
{
    static GLintPoint List[2];

    if (startflag == 1) {
        List[0].x = x;
        List[0].y = y;
        startflag = 0;
    }

    if (button == GLUT_LEFT_BUTTON && state == GLUT_DOWN) {
        List[1].x = x;
        List[1].y = y;
        drawLine(List[0].x, screenHeight - List[0].y, List[1].x, screenHeight - List[1].y);
        List[0].x = List[1].x;
        List[0].y = List[1].y;
    }
}

void myInit(void)
{
    glClearColor(1.0,1.0,1.0,0.0);
    glColor3f(0.0f,0.0f,0.0f);
    glPointSize(2.0);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0);
}

void myDisplay(void)
{
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 2.3");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    glutMouseFunc(myMouse);
    myInit();
    glutMainLoop();
}

```

Bài tập 2.1

Vẽ đường tròn bằng thuật toán trung điểm.

Bài tập 2.2

Viết chương trình vẽ đường gấp khúc bằng thuật toán trung điểm.

Bài III. Thuộc tính hình vẽ

Thí dụ 3.1

Vẽ hình với đường viền có thuộc tính (màu, độ rộng và nét đứt)

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void myInit(void)
{
    glClearColor(1.0,1.0,1.0,0.0);
    glColor3f(0.0f,0.0f,0.0f);
    glPointSize(12.0);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0);
}

void myDisplay(void)
{
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glEnable(GL_LINE_STIPPLE);
    glLineStipple(4,0x5555);
    glLineWidth(4.);
    glBegin(GL_LINE_LOOP);
        glVertex2i(100,50);
        glVertex2i(100,130);
        glVertex2i(150,130);
    glEnd();
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 3.1");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    myInit();
    glutMainLoop();
}
```

Thí dụ 3.2

Vẽ đa giác tô theo mẫu.

```
#include <windows.h>
#include <math.h>
#include <gl/gl.h>
#include <gl/glu.h>
#include <gl/glut.h>
```

```
void myInit(void)
{
```

```

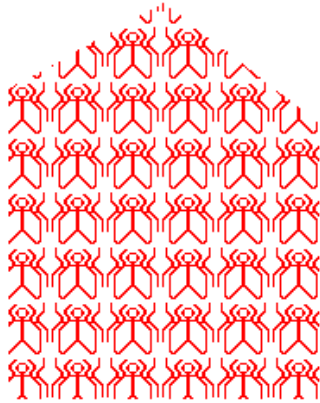
glClearColor(1.0,1.0,1.0,0.0);
glColor3f(0.0f,0.0f,0.0f);
glPointSize(2.0);
glMatrixMode(GL_PROJECTION);
glLoadIdentity();
gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0);
}

void myDisplay(void)
{
    GLubyte mask[]={
        0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00, 0x00,
        0x03, 0x80, 0x01, 0xC0, 0x06, 0xC0, 0x03, 0x60,
        0x04, 0x60, 0x06, 0x20, 0x04, 0x30, 0x0C, 0x20,
        0x04, 0x18, 0x18, 0x20, 0x04, 0x0C, 0x30, 0x20,
        0x04, 0x06, 0x60, 0x20, 0x44, 0x03, 0xC0, 0x22,
        0x44, 0x01, 0x80, 0x22, 0x44, 0x01, 0x80, 0x22,
        0x44, 0x01, 0x80, 0x22, 0x44, 0x01, 0x80, 0x22,
        0x44, 0x01, 0x80, 0x22, 0x44, 0x01, 0x80, 0x22,
        0x66, 0x01, 0x80, 0x66, 0x33, 0x01, 0x80, 0xCC,
        0x19, 0x81, 0x81, 0x98, 0x0C, 0xC1, 0x83, 0x30,
        0x07, 0xe1, 0x87, 0xe0, 0x03, 0x3f, 0xfc, 0xc0,
        0x03, 0x31, 0x8c, 0xc0, 0x03, 0x33, 0xcc, 0xc0,
        0x06, 0x64, 0x26, 0x60, 0x0c, 0xcc, 0x33, 0x30,
        0x18, 0xcc, 0x33, 0x18, 0x10, 0xc4, 0x23, 0x08,
        0x10, 0x63, 0xC6, 0x08, 0x10, 0x30, 0x0c, 0x08,
        0x10, 0x18, 0x18, 0x08, 0x10, 0x00, 0x00, 0x08};

    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glEnable(GL_POLYGON_STIPPLE);
    glPolygonStipple(mask);
    glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex2f(40,40);
        glVertex2f(220,40);
        glVertex2f(220,200);
        glVertex2f(130,270);
        glVertex2f(40,220);
        glVertex2f(40,40);
    glEnd();
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 3.2");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    myInit();
    glutMainLoop();
}

```


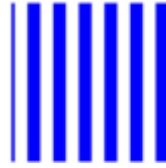
Bài tập 3.1

Vẽ hình khép kín với mẫu tô:

- a) Theo Mẫu 1
- b) Theo Mẫu 2.

Mẫu 1

Mẫu 2

Bài IV. Biến đổi hình học

Thí dụ 4.1

Xoay hình vuông một góc 20 độ. Tâm xoay là gốc tọa độ.

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void myInit(void) {
    glClearColor(0.7f, 0.7f, 0.7f, 0.0f);    // tô nền màu xám
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
}

void myDisplay(void) {
    int x=320, y=240;
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.0f,0.0f,0.0f);
    glRectf(x-100, y-100, x+100, y+100);
    glColor3f(1.0f,1.0f,0.0f);

    glPushMatrix();                        // save the current matrix
    glRotatef(20., 0, 0, 1);              // rotate by 20 degrees CCW in (x,y) plane
    glRectf(x-100, y-100, x+100, y+100); // draw the rectangle
    glPopMatrix();                        // restore the old matrix
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thí dụ 4.1");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    myInit();
    glutMainLoop();
}
```

Thí dụ 4.2

Xoay hình vuông một góc 20 độ, tâm xoay tại vị trí (x, y).

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void myInit(void) {
    glClearColor(0.7f, 0.7f, 0.7f, 0.0f);    //Nền màu xám
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    gluOrtho2D(0.0, 640.0, 0.0, 480.0);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
}
```

```

void myDisplay(void) {
    int x=50, y=40;
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.0f,0.0f,0.0f);
    glRectf(200, 100, 400, 300);
    glColor3f(1.0f,1.0f,0.0f);

    glPushMatrix();           // save the current matrix (M)
    glTranslatef(x, y, 0.);    // apply translation (T)
    glRotatef(30., 0., 0., 1.); // apply rotation (R)
    glTranslatef(-x, -y, 0.);  // apply translation (T)
    glRectf(200., 100., 400., 300.); // draw rectangle at the origin
    glPopMatrix();            // restore the old matrix (M)

    glPointSize(4.);
    glColor3f(0.0f,0.0f,1.0f);
    glBegin(GL_POINTS);
        glVertex2f(x, y);
    glEnd();
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 4.2");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    myInit();
    glutMainLoop();
}

```

Bài tập 4.1

Vẽ hình vuông. Nhấn phím trái chuột, hình vuông xoay xung quanh chúng theo chiều ngược kim đồng hồ. Nhấn phím phải chuột để dừng xoay.

Bài tập 4.2

Cho tam giác A(3, 1), B(1, 3), C(3,3).

1. Hãy xác định tọa độ mới của các đỉnh tam giác sau khi xoay một góc 90^0 ngược chiều kim đồng hồ xung quanh điểm P(2, 2).
2. Phóng to tam giác lên hai lần, giữ nguyên vị trí của điểm C. Tính tọa độ các đỉnh tam giác sau khi biến hình.

Bài V. Quan sát ba chiều

Thí dụ 5.1

Hiển thị lập phương từ điểm quan sát cho trước, sử dụng chiếu trực giao.

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void init(void)
{
    glClearColor (0.0, 0.0, 0.0, 0.0);
}

void myInit(void)
{
    glClearColor(1.0,1.0,1.0,0.0);
    glColor3f(0.0f,0.0f,0.0f);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    glOrtho(-3.2, 3.2, -2.4, 2.4, 1, 50);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glLoadIdentity();
    gluLookAt(8, 10, 7, 0, 0, 0, 1, 0, 0);
}

void myDisplay(void)
{
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glutWireCube(1);      // Vẽ lập phương
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thí dụ 5.1");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    myInit();
    glutMainLoop();
}
```

Thí dụ 5.2

Hiển thị lập phương từ điểm quan sát cho trước, sử dụng chiếu phối cảnh.

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void myInit(void)
{
    glClearColor(1.0,1.0,1.0,0.0);
    glColor3f(0.0f,0.0f,0.0f);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
```

```

        glLoadIdentity();
        gluPerspective(45,1,6,100);

        glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
        glLoadIdentity();
        gluLookAt(0, 10, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0);
    }

void myDisplay(void)
{
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glPushMatrix();
    glRotatef(45, 1, 1, 1);
    glutWireCube(1);
    glPopMatrix();
    glFlush();
}

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 5.2");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    myInit();
    glutMainLoop();
}

```

Thí dụ 5.3

Vẽ lập phương trong khối quan sát phối cảnh tổng quát (*Frustum*).

```

#include <GL/glut.h>           // GLUT
#include <GL/glu.h>            // GLU
#include <GL/gl.h>             // OpenGL

void init(void)
{
    glClearColor (1.0, 1.0, 1.0, 0.0);
}

void myDisplay(void)
{
    glClear (GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f (1.0, 0.0, 0.0);
    glLoadIdentity ();        /* clear the matrix */
    /* viewing transformation */
    gluLookAt(2.0, 2.0, 4.0, 0.0, 0.0, 0.0, 0.0, 1.0, 0.0);
    glutWireCube (1.0);
    glFlush ();
}

void myReshape(int w, int h)
{
    glViewport (0, 0, (GLsizei) w, (GLsizei) h);
}

```

```

glMatrixMode (GL_PROJECTION);
glLoadIdentity ();
glFrustum (-1.0, 1.0, -1.0, 1.5, 20.0);
glMatrixMode (GL_MODELVIEW);
}

int main(int argc, char** argv)
{
glutInit(&argc, argv);           // OpenGL initializations
glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
glutInitWindowSize(400, 400);    // create a 400x400 window
glutInitWindowPosition(0, 0);    // ...in the upper left
glutCreateWindow("Thi du 5.3");  // create the window
glutDisplayFunc(myDisplay);      // setup callbacks
glutReshapeFunc(myReshape);
init();
glutMainLoop();                  // start it running
return 0;                         // ANSI C expects this
}

```

Bài tập 5.1

Vẽ lập phương với tập tọa độ cho trước. Điều khiển xoay theo trục x và theo trục y bằng các phím x, y tương ứng. Nhấn phím ESC để thoát.

Bài tập 5.2

Hiển thị lập phương từ điểm quan sát, sử dụng chiều phối cảnh. Nhấn phím trái chuột để thay đổi góc quan sát fovy.

Bài tập 5.3

Vẽ cánh tay Robot bằng hàm glutWireCube(). Nhấn phím s (*shoulder*) và e (*elbow*) để xoay cánh tay robot.

Bài VI. Mô hình hóa ba chiều

Thí dụ 6.1

Vẽ đường cong *Bézier* với 4 điểm điều khiển như sau:

{ -4.0, -4.0, 0.0}, { -2.0, 4.0, 0.0}, {2.0, -4.0, 0.0}, {4.0, 4.0, 0.0}

```
#include <GL/glut.h>           // GLUT
#include <GL/glu.h>            // GLU
#include <GL/gl.h>             // OpenGL
#include <stdlib.h>

GLfloat ctrlpoints[4][3] = {
    { -4.0, -4.0, 0.0}, { -2.0, 4.0, 0.0},
    { 2.0, -4.0, 0.0}, { 4.0, 4.0, 0.0} };

void init(void)
{
    glClearColor(0.0, 0.0, 0.0, 0.0);
    glShadeModel(GL_FLAT);
    glMap1f(GL_MAP1_VERTEX_3, 0.0, 1.0, 3, 4, &ctrlpoints[0][0]);
    glEnable(GL_MAP1_VERTEX_3);
}

void display(void)
{
    int i;
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.0, 1.0, 1.0);
    glBegin(GL_LINE_STRIP);
    for (i = 0; i <= 30; i++)
        glEvalCoord1f((GLfloat) i/30.0);
    glEnd();
    /* The following code displays the control points as dots. */
    glPointSize(5.0);
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    glBegin(GL_POINTS);
    for (i = 0; i < 4; i++)
        glVertex3fv(&ctrlpoints[i][0]);
    glEnd();
    glFlush();
}

void reshape(int w, int h)
{
    glViewport(0, 0, (GLsizei) w, (GLsizei) h);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    if (w <= h)
        glOrtho(-5.0, 5.0, -5.0*(GLfloat)h/(GLfloat)w, 5.0*(GLfloat)h/(GLfloat)w, -5.0, 5.0);
    else
        glOrtho(-5.0*(GLfloat)w/(GLfloat)h, 5.0*(GLfloat)w/(GLfloat)h, -5.0, 5.0, -5.0, 5.0);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glLoadIdentity();
}
```

```

int main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode (GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize (500, 500);
    glutInitWindowPosition (100, 100);
    glutCreateWindow ("Thi Du 6_1");
    init ();
    glutDisplayFunc(display);
    glutReshapeFunc(reshape);
    glutMainLoop();
    return 0;
}

```

Thí dụ 6.2

Vẽ mặt cong *Bézier* với tập điều khiển cho trước.

```

#include <windows.h>
#include <stdlib.h>
#include <math.h>
#include <gl/gl.h>
#include <gl/glu.h>
#include <gl/glut.h>

GLfloat ctrlpoints[4][4][3] = {
    {{-1.5, -1.5, 4.0}, {-0.5, -1.5, 2.0},
     {0.5, -1.5, -1.0}, {1.5, -1.5, 2.0}},
    {{-1.5, 0.5, 4.0}, {-0.5, 0.5, 0.0},
     {0.5, 0.5, 3.0}, {1.5, 0.5, 4.0}},
    {{-1.5, -0.5, 1.0}, {-0.5, -0.5, 3.0},
     {0.5, -0.5, 0.0}, {1.5, -0.5, -1.0}},
    {{-1.5, 1.5, -2.0}, {-0.5, 1.5, -2.0},
     {0.5, 1.5, 0.0}, {1.5, 1.5, -1.0}}};

void display(void)
{
    int i, j;

    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.0, 1.0, 1.0);
    glPushMatrix ();
    glRotatef(85.0, 1.0, 1.0, 1.0);
    for (j = 0; j <= 8; j++) {
        glBegin(GL_LINE_STRIP);
        for (i = 0; i <= 30; i++)
            glEvalCoord2f((GLfloat)i/30.0, (GLfloat)j/8.0);
        glEnd();
        glBegin(GL_LINE_STRIP);
        for (i = 0; i <= 30; i++)
            glEvalCoord2f((GLfloat)j/8.0, (GLfloat)i/30.0);
        glEnd();
    }
    glPopMatrix ();
    glFlush();
}

```



```

void init(void)
{
    glClearColor (0.0, 0.0, 0.0, 0.0);
    glMap2f(GL_MAP2_VERTEX_3, 0, 1, 3, 4, 0, 1, 12, 4, &ctrlpoints[0][0][0]);
    glEnable(GL_MAP2_VERTEX_3);
    glEnable(GL_DEPTH_TEST);
    glShadeModel(GL_FLAT);
}

void reshape(int w, int h)
{
    glViewport(0, 0, (GLsizei) w, (GLsizei) h);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    if (w <= h)
        glOrtho(-4.0, 4.0, -4.0*(GLfloat)h/(GLfloat)w, 4.0*(GLfloat)h/(GLfloat)w, -4.0, 4.0);
    else
        glOrtho(-4.0*(GLfloat)w/(GLfloat)h, 4.0*(GLfloat)w/(GLfloat)h, -4.0, 4.0, -4.0, 4.0);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glLoadIdentity();
}

int main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode (GLUT_SINGLE | GLUT_RGB | GLUT_DEPTH);
    glutInitWindowSize (500, 500);
    glutInitWindowPosition (100, 100);
    glutCreateWindow ("Thi du 6.2");
    init ();
    glutDisplayFunc(display);
    glutReshapeFunc(reshape);
    glutMainLoop();
    return 0;
}

```

Bài tập 6.1

Vẽ mặt cong Bézier với tập điều khiển cho trước như trong thí dụ 6.2. Bổ sung việc thay đổi tọa độ điều khiển bằng bàn phím.

Bài tập 6.2

Cho hai đường cong Bézier P và Q xác định bởi trình tự các điểm sau:

P: A(2, 3, 4), B(3, 1, 5), C(x, y, z), D(3, 4, 3)

Q: D(3, 4, 3), E(2, 6, 0), F(5, 7, 5), G(5, 2, 3)

Hãy thiết lập điều kiện sao cho x, y, z bảo đảm tính liên tục C^1 .

Bài tập 6.3

Một đường cong Bézier bậc 3 có bốn điểm điều khiển $P_0=(2, 2, 0)$, $P_1=(4, 2, 2)$, $P_2=(8, 6, 4)$, $P_3=(12, 0, 0)$. Giả sử $R(t)$ là đường cong Bézier bậc hai liên tục cấp C^1 tại P_3 của đường cong trên. Đồng thời giả sử R_0 , R_1 và R_2 là các điểm điều khiển của đường cong này. Hãy xác định R_0 và R_1 .

Bài VII. Loại bỏ mặt khuất

Thí dụ 7.1

Vẽ các khối đa diện bằng OpenGL.

```
#include <gl/glut.h>
#include <gl/gl.h>

void init(void)
{
    glClearColor (1.0, 1.0, 1.0, 0.0);
}

void myDisplay(void)
{
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(0., 0., 1.);

    // Set viewing transformation
    gluLookAt(5., 5., 5., 0, 0, 0, 0., 1.0, 0);

    // Scale cube and display as wire-frame paraflepiped
    glScalef(1.5, 2.0, 1.0);
    glutWireCube(1.);

    // Scale, translate, and display wire-frame dodecahedron
    glScalef(0.8, 0.5, 0.8);
    glTranslatef(-6., -5., 0.);
    glutWireDodecahedron();

    // Translate and display wire-frame dodecahedron
    glTranslatef(8.6, 8.6, 2.);
    glutWireTetrahedron();

    // Translate and display wire-frame Octahedron
    glTranslatef(-3., -1., 0.);
    glutWireOctahedron();

    // Scale, translate, and display wire-frame icosahedron
    glScalef(0.8, .8, 1.);
    glTranslatef(4.3, -2., 0.5);
    glutWireIcosahedron();

    glFlush();
}

void reshapeFunc(GLint w, GLint h)
{
    glViewport(0, 0, w, h);
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glFrustum(-1., 1., -1., 1., 2., 20.);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
}
```

```

void main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(640,480);
    glutInitWindowPosition(100,150);
    glutCreateWindow("Thi du 7.1");
    glutDisplayFunc(myDisplay);
    init();
    glutReshapeFunc(reshapeFunc);
    glutMainLoop();
}

```

Thí dụ 7.2

Vẽ và tô màu lập phương với các đỉnh cho trước và bổ sung các phím x, y để xoay lập phương.

```

#include <GL/glut.h>           // GLUT
#include <GL/glu.h>            // GLU
#include <GL/gl.h>             // OpenGL
#include <stdio.h>
#include <math.h>

int a[3]={ 1.0,1.0,1.0}, b[3]={ 1.0,-1.0,1.0}, c[3]={-1.0,-1.0,1.0}, d[3]={-1.0,1.0,1.0},
    e[3]={ 1.0,1.0,-1.0}, f[3]={ 1.0,-1.0,-1.0}, g[3]={-1.0,-1.0,-1.0}, h[3]={-1.0,1.0,-1.0};

float angle_x=0.0;
float angle_y=0.0;

void drawcube(void) {

    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f(1.0, .0, 0.0);

    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glRotatef(angle_y, 0.0, 1.0, 0.0);
    glRotatef(angle_x, 1.0, 0.0, 0.0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(a);
        glVertex3iv(d);
        glVertex3iv(c);
        glVertex3iv(b);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, 1.0, .0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(a);
        glVertex3iv(b);
        glVertex3iv(f);
        glVertex3iv(e);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, 0.0, 1.0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(d);
        glVertex3iv(h);
        glVertex3iv(g);
        glVertex3iv(c);
    glEnd();
}

```

```

    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(e);
        glVertex3iv(f);
        glVertex3iv(g);
        glVertex3iv(h);
    glEnd();
    glColor3f(1.0, .0, 1.0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(e);
        glVertex3iv(h);
        glVertex3iv(d);
        glVertex3iv(a);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, 1.0, 1.0);
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(b);
        glVertex3iv(c);
        glVertex3iv(g);
        glVertex3iv(f);
    glEnd();
    glFlush();
}

void myDisplay(void)
{
    glClearColor(1., 1., 1., 1.0);
    glClear (GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glColor3f (0.0, 1.0, 0.0);
    glLoadIdentity ();          /* clear the matrix */
        /* viewing transformation */
    gluLookAt(2.0, 3.0, 4.0, 0.0, 0.0, 0.0, 0.0, 1.0, 0.0);
    glEnable(GL_CULL_FACE);
    glCullFace(GL_BACK);
    drawcube();
    glFlush ();
}

void myReshape(int w, int h)
{
    glViewport (0, 0, (GLsizei) w, (GLsizei) h);
    glMatrixMode (GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity ();
    glFrustum (-1.0, 1.0, -1.0, 1.0, 1.0, 20.0);
    glMatrixMode (GL_MODELVIEW);
}

void keyboard(unsigned char key, int x, int y)
{
    switch (key) {
        case 'x':
        case 'X':
            angle_x+=10.;
            glutPostRedisplay();
            break;
        case 'y':

```

```

        case 'Y':
            angle_y+=10.;
            glutPostRedisplay();
            break;
        case 'I':
        case 'T':
            angle_x=0.;
            angle_y=0.;
            glutPostRedisplay();
            break;
        case 27:
            exit(0);
            break;
    }
}

int main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB);
    glutInitWindowSize(400, 400);    // create a 400x400 window
    glutInitWindowPosition(0, 0);    // ...in the upper left
    glutCreateWindow("Thi Du 7.2"); // create the window
    glutDisplayFunc(myDisplay);      // setup callbacks
    glutKeyboardFunc(keyboard);
    glutReshapeFunc(myReshape);
    glutMainLoop();                  // start it running
    return 0;                        // ANSI C expects this
}

```

Thí dụ 7.3

Vẽ và tô màu khối đa diện với các đỉnh cho trước và bổ sung các phím x, y để xoay khối đa diện.

```

#include <GL/glut.h>           // GLUT
#include <GL/glu.h>            // GLU
#include <GL/gl.h>             // OpenGL
#include <stdio.h>
#include <math.h>

int a[3]={0.0,0.0,0.0}, b[3]={ 1.0,-1.0,1.0}, c[3]={-1.0,-1.0,1.0}, d[3]={-1.0,1.0,1.0},
    e[3]={ 1.0,1.0,-1.0}, f[3]={ 1.0,-1.0,-1.0}, g[3]={-1.0,-1.0,-1.0}, h[3]={-1.0,1.0,-1.0};

float angle_x=0.0;
float angle_y=0.0;

void drawcube(void) {

    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glRotatef(angle_y, 0.0, 1.0, 0.0);
    glRotatef(angle_x, 1.0, 0.0, 0.0);
    // -----
    glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);//red
    glBegin(GL_POLYGON);
        glVertex3iv(d);
        glVertex3iv(h);

```

```

    glVertex3iv(g);
    glVertex3iv(c);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, 1.0, 0.0); // green
    glBegin(GL_POLYGON);
    glVertex3iv(e);
    glVertex3iv(f);
    glVertex3iv(g);
    glVertex3iv(h);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, 0.0, 1.0); // blue
    glBegin(GL_POLYGON);
    glVertex3iv(b);
    glVertex3iv(c);
    glVertex3iv(g);
    glVertex3iv(f);
    glEnd();
    glColor3f(1.0, .0, 1.0); // magenta
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3iv(a);
    glVertex3iv(d);
    glVertex3iv(b);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, 1.0, 1.0); // cyan
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3iv(d);
    glVertex3iv(c);
    glVertex3iv(b);
    glEnd();
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0); // yellow
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3iv(e);
    glVertex3iv(h);
    glVertex3iv(d);
    glEnd();
    glColor3f(0.0, .0, 0.0); // black
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3iv(e);
    glVertex3iv(d);
    glVertex3iv(a);
    glEnd();
    glColor3f(0.7, 0.7, 0.7); // white
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3iv(e);
    glVertex3iv(a);
    glVertex3iv(b);
    glEnd();
    glColor3f(.0, .50, .50); //
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3iv(e);
    glVertex3iv(b);
    glVertex3iv(f);
    glEnd();
    glFlush();
}
void myDisplay(void)

```

```

{
    glClearColor(1., 1., 1., 1.0);
    glClear (GL_COLOR_BUFFER_BIT);

    glClear(GL_DEPTH_BUFFER_BIT);
    glEnable(GL_DEPTH_TEST);

    glLoadIdentity ();          /* clear the matrix */
    /* viewing transformation */
    gluLookAt(2.0, 3.0, 4.0, 0.0, 0.0, 0.0, 0.0, 1.0, 0.0);
    drawcube();
    glFlush ();
}

void myReshape(int w, int h)
{
    glViewport (0, 0, (GLsizei) w, (GLsizei) h);
    glMatrixMode (GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity ();
    glFrustum (-1.0, 1.0, -1.0, 1.0, 1.0, 20.0);
    glMatrixMode (GL_MODELVIEW);
}

void keyboard(unsigned char key, int x, int y)
{
    switch (key) {
        case 'x':
        case 'X':
            angle_x+=10.;
            glutPostRedisplay();
            break;

        case 'y':
        case 'Y':
            angle_y+=10.;
            glutPostRedisplay();
            break;

        case 'i':
        case 'I':
            angle_x=0.;
            angle_y=0.;
            glutPostRedisplay();
            break;

        case 27:
            exit(0);
            break;

    }
}

int main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB | GLUT_DEPTH);
    glutInitWindowSize(400, 400);          // create a 400x400 window
    glutInitWindowPosition(0, 0);          // ...in the upper left
    glutCreateWindow("Thi Du 7.3");        // create the window
    glutDisplayFunc(myDisplay);            // setup callbacks

```

```

glutKeyboardFunc(keyboard);
glutReshapeFunc(myReshape);
glutMainLoop();           // start it running
return 0;                  // ANSI C expects this
}

```

Bài tập 7.1

Vẽ và tô màu hình chóp chữ nhật với các đỉnh như sau:

$a=\{1.0,0.0,0.0\}$, $b=\{0.0,0.0,-1.0\}$, $c=\{-1.0,0.0,1.0\}$, $d=\{0.0,0.0,1.0\}$, $e=\{0.0,1.0,0.0\}$;

Bổ sung phím x, y và z để xoay hình chóp.

Bài tập 7.2

Vẽ và tô màu hình chóp chữ nhật với các đỉnh như sau:

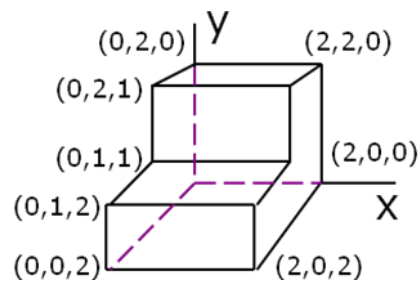
$a=\{2.0,0.0,0.0\}$, $b=\{0.0,0.0,-2.0\}$, $c=\{-2.0,0.0,2.0\}$, $d=\{0.0,0.0,2.0\}$, $e=\{0.0,2.0,0.0\}$;

Vẽ lập phương với kích thước cạnh là 2.

Bổ sung phím x, y và z để xoay hình chóp.

Bài tập 7.3

Cho đối tượng như hình dưới đây. Hãy xác định các mặt nhìn thấy từ điểm $P=(3, 3, -3)$.

Bài VIII. Chiếu sáng và tô bóng

Thí dụ 8.1

Viết chương trình chiếu sáng hình cầu, sử dụng hàm *glutSolidSphere()* từ một nguồn sáng.

```
#include <GL/glut.h>           // GLUT
#include <GL/glu.h>             // GLU
#include <GL/gl.h>              // OpenGL

void init(void)
{
    GLfloat mat_specular[] = { 1.0, 1.0, 1.0, 1.0 };
    GLfloat mat_shininess[] = { 50.0 };
    GLfloat light_position[] = { 1.0, 1.0, 1.0, 0.0 };

    glClearColor (1.0, 1.0, 1.0, 0.0);
    glShadeModel (GL_SMOOTH);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SPECULAR, mat_specular);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SHININESS, mat_shininess);
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_POSITION, light_position);
    glEnable(GL_LIGHTING);
    glEnable(GL_LIGHT0);
    glEnable(GL_DEPTH_TEST);
}

void display(void)
{
    glClear (GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);
    glutSolidSphere (1.0, 20, 16);
    glFlush ();
}

void reshape (int w, int h)
{
    glViewport (0, 0, (GLsizei) w, (GLsizei) h);
    glMatrixMode (GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    if (w <= h)
        glOrtho(-1.5, 1.5, -1.5*(GLfloat)h/(GLfloat)w, 1.5*(GLfloat)h/(GLfloat)w, -10.0, 10.0);
    else
        glOrtho (-1.5*(GLfloat)w/(GLfloat)h, 1.5*(GLfloat)w/(GLfloat)h, -1.5, 1.5, -10.0, 10.0);
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glLoadIdentity();
}

int main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    glutInitDisplayMode (GLUT_SINGLE | GLUT_RGB | GLUT_DEPTH);
    glutInitWindowSize (500, 500);
    glutInitWindowPosition (100, 100);
    glutCreateWindow ("Thí dụ 8.1");
    init ();
    glutDisplayFunc(display);
    glutReshapeFunc(reshape);
    glutMainLoop();
}
```

```
        return 0;  
    }
```

Bài tập 8.1

Viết chương trình chiếu sáng hình xuyên, sử dụng hàm *glutSolidTorus()*. Bỏ sung chuột để thay đổi vị trí chiếu sáng.

Bài tập 8.2

Một mặt phẳng chữ nhật tạo bởi $A(0,0)$, $B(1,0)$, $C(1,1)$ và $D(0,1)$.

Hãy tính cường độ phản chiếu tại điểm $P(0.5, 0.5)$ bằng kỹ thuật tô bóng Gauraud. Biết trước cường độ trung bình của ánh sáng phản chiếu tại bốn đỉnh là: $I_A=8$, $I_B=9$, $I_C=2$, $I_D=4$.